

АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

бул. Шипченски проход 69, 1574 София, Тел: (02) 94 06 800,

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към годишен финансов отчет към 31.12.2022 г. на Агенцията за ядрено регулиране

Годишният финансов отчет на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) за 2022 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, указания на Министъра на финансите ДДС №20/14.12.2004 г. и ДДС № 08/22.12.2022 г. относно годишно счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотни ведомости и друга отчетна информация за 2022 г. Годишният финансов отчет е одобрен от председателя на АЯР на 10 февруари 2023 г.

Отчетността в АЯР е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации /СБО/, указанията на Министъра на финансите, Счетоводната политика на АЯР, утвърдените вътрешни правила и другите нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Счетоводната политика на АЯР е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, ДДС № 20 от 14.12.2004 г. на Министерството на финансите за прилагане на Национални счетоводни стандарти за бюджетните предприятия, ДДС 14 от 31.12.2013 г. относно сметкоплан на бюджетните организации, ДДС 05 от 30.09.2016 г. относно начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи в бюджетните организации и други указания на министъра на финансите. Прилагането ѝ осигурява изпълнението на задължението за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние на Агенцията.

Текущо през 2022 г. в утвърдената счетоводна политика на Агенцията за ядрено регулиране инд. № QMS-FA-P-02/5 не са извършвани промени.

В документите от интегрираната система за управление на АЯР, модул „Финансови дейности“ са утвърдени нови редакции или изменения както следва:

- със Заповед на председателя на АЯР РД-22-72-/12.05.2022 г. е утвърдена нова редакция на Инструкцията за документооборота на счетоводните документи инд. № QMS-FA-I-02/4;

- със Заповед на председателя на АЯР РД-22-79/19.05.2022 г. е утвърдена нова редакция на Инструкцията Система за предварителен контрол инд. № QMS-FA-I-03/4;

- със Заповед на председателя на АЯР РД-22-98/21.06.2022 г. е утвърдена нова редакция на Инструкцията Одитни пътеки инд. № QMS-FA-I-01/5;

- със Заповед на председателя на АЯР РД-22-138/10.10.2022 г. е утвърдена нова редакция на Вътрешни правила за работната заплата инд. № QMS-FA-P-04/6;

- със Заповед на председателя на АЯР РД-22-84/31.05.2022 г. е утвърдена нова редакция на Инструкцията за установяване на публични държавни вземания инд. № QMS-FA-I-06/2.

Данните в оборотната ведомост на АЯР са на ниво четириразрядни счетоводни сметки, които са прецизирани и класифицирани съгласно СБО. Сметките за финансови активи и пасиви, както и кореспондиращите с тях сметки от раздел 6 и 7 при отчитане на преоценки, прехвърляне на активи/пасиви между бюджетни организации, при отписване и други събития се класифицират допълнително от гледна точка на ефекта върху бюджетното салдо, като приходно-разходи и финансиращи позиции.

Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. В агенцията е въведена система за автоматизирана обработка на счетоводната информация. Използват се следните програмни продукти, свързани с финансовата дейност: ПП «Ажур Л», в т.ч. модул «Бюджет» и ПП «Поликонт» за управление на човешките ресурси с модул за отчитане на трудовите възнаграждения, данъци и осигуровки и възнагражденията по извънтрудови правоотношения и модул за осъществяване на предварителен контрол от финансовия контролор.

Не се извършват корекции на счетоводни отчети за минали отчетни периоди след тяхното представяне. Допуснати грешки през минали отчетни периоди и открити през текущия, се коригират през текущия отчетен период.

При изготвяне на сборната оборотна ведомост на АЯР към 31.12.2022 г. са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се до 2022 г., като са спазени разпоредбите на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, изискванията на ДДС 14/30.12.2013 г., ДДС 20 /2004 г., ДДС 07/2021 г. и други указания.

Текущо през 2022 г. не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7.

Спазен е принципът за стойностна връзка между начален баланс на 01.01.2022 г. и краен баланс на 31.12.2021 г.

Във връзка с разпоредбите на Закона за счетоводството, указанията на Министъра на финансите и Заповед на Председателя на АЯР № РД-22-133 от 26.09.2022 г. и спазвайки реда на Инstrukция за организиране и провеждане на инвентаризации инд. № QMS-FA-I-11/1, в Агенцията за ядрено регулиране е извършена инвентаризация на краткотрайните материални активи, паричните средства, вземанията и задълженията на Агенцията към 31.12.2022 г. За резултатите от инвентаризацията са съставени инвентаризационни описи и сравнителни ведомости по съответните счетоводни сметки и са изготвени доклади от назначените със заповедта комисии. От извършената инвентаризация на паричните средства на Агенцията е съставен акт за касова наличност. При извършване на инвентаризацията не са установени липси и излишъци на стоково-материални ценности. По време на инвентаризацията, комисията е извършила преглед на материалните запаси във връзка с разпоредбите на т.2.3 от ДДС 20 от 2004 г. и е установила, че не е необходимо да им бъде извършвана преоценка.

За извършената инвентаризация на вземанията и задълженията на Агенцията към 31.12.2022 г. са съставени описи на задълженията и вземанията по съответните счетоводни сметки. Изпратени са писма за потвърждение до съответните контрагенти и до Националната агенция по приходите (НАП). В процеса на инвентаризацията от отговорите на НАП е установено, че има вземания, за които има основание за отписване. Същите са отписани към 31.12.2022 г. Общата сума на отписаните вземания по време на инвентаризацията е 5 426,05 лв.

При извършване на инвентаризацията на вземанията и задълженията е извършен преглед и на съставените наказателни постановления. При провеждане на

инвентаризацията, комисията е извършила преглед на поетите ангажименти по сключени договори в Агенцията. Проверени са размерите на начислените, реализираните и наличните към 31.12.2022 г. ангажименти. Не са констатирани различия от счетоводната база. Съставен е опис на наличните ангажименти за разходи, отчитани по счетоводна сметка 9200 « Поети ангажименти за разходи-наличности».

При провеждане на инвентаризацията, комисията е извършила преглед на временните депозити, гаранции и чужди средства, отчитани по счетоводна сметка 4831.

При инвентаризацията към 31.12.2021 г. са бракувани дълготрайни материални активи на стойност 26 хил. лв. и краткотрайни материални активи (активи под праг на същественост, заведени задбалансово по счетоводна сметка 9909) на стойност 16 хил.лв. Със заповед на председателя № РД-22-23 от 31.01.2022 г. е назначена комисия за извършване на ликвидация на бракуваните активи в срок до 28.02.2022 г. За резултатите от ликвидацията са съставени протоколи. Бракуваните активи са предадени на фирма за унищожаване на електронно и електрическо оборудване съгласно протокол за прием и обезвреждане на оборудване от 15.02.2022 г. Изхождайки от това, че бракът от инвентаризацията към 31.12.2021 г. е констатиран през 2022 г., същият е осчетоводен в м.02.2022 г. (МО 21/4 от м.02.2022 г.)

ОТЧЕТНА ГРУПА “БЮДЖЕТ”

I. СМЕТКИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Дълготрайните материални активи (ДМА), придобити и притежавани от Агенцията са нефинансови ресурси с натурално-веществена форма. Използват се за осъществяване на дейността на Агенцията през повече от един отчетен период. Имат стойност по-голяма от 1000 лв. без ДДС (включително). Доставените активи, със стойност под 1000 лв. без ДДС се изписват на разход в момента на тяхното предоставяне за ползване. За нуждите на контрола и отчетността в Агенцията, активите със стойност над 500 лв. без ДДС (включително) се завеждат задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“, като за тях се води аналитична отчетност, аналогично на балансово признатите ДМА. Компютърните конфигурации (компютър, монитор, мишка, клавиатура и др.), когато стойността на цялата конфигурация надвишава 500 лв., се осчетоводяват по съществени елементи, които са отделни ДМА (компютър, монитор), независимо че стойността на някои от тях може да падне под 500 лв. В тези случаи като ДМА се завеждат монитора и компютъра, а стойността на несъществените елементи, като мишката и клавиатура, се включват в стойността на компютъра. При последваща подмяна на несъществени елементи (клавиатура, мишка, колони и т.н.), не се променя стойността на признатия актив, а разходите за новозакупените несъществени елементи се отчитат като текущи разходи. При последваща подмяна на съществените елементи (монитор и компютър), новопридобитите активи се осчетоводяват като ДМА, ако е спазено условието цялата стойност на компютърната конфигурация да е над 500 лв., като новопридобитите съществени елементи се признават като ДМА с новите стойности. Първоначалната оценка на ДМА се извършва по цени на придобиване. В цената на придобиване се включват и всички присъщи разходи по привеждането на актива в работно състояние. Цената на придобиване формира тяхната отчетна стойност. Направените разходи за подобрения, модернизация и реконструкция водят до

подобряване на качествата на активите и увеличават стойността им. След първоначално признаване като актив всички ДМА се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Веднъж на три години се прави преглед за обезценка на ДМА по реда на т.36.1. от ДДС 20/2004. През 2022 г. такъв не е извършван, тъй като съгласно Заповед № РД – 22-145 от 20.20.2020 г. на Председателя на Агенцията и спазвайки изискванията на Закона за счетоводството, НСС 16, НСС 36 и т.16, т.36 и т.38 от ДДС 20/2004 г., към 31.12.2020 г. в Агенцията е извършен преглед на съществуващите счетоводни оценки на дълготрайните материални и нематериални активи, отчитани по баланса на АЯР.

Нематериални дълготрайните активи (НМДА) са нефинансови активи, придобити и контролирани от Агенцията. Те нямат натурално-веществена форма, от използването им се очаква икономическа изгода и употребата им има съществено значение за дейността на Агенцията. Имат стойност по-голяма от 1000 лв. без ДДС (включително). Отчитат се по цена на придобиване, която се формира от покупната цена и всички присъщи разходи. НМДА могат да бъдат програмни продукти, патенти, лицензи и др.

Програмните продукти се признават балансово, независимо от стойността на която се придобиват. Текущо изплащаните суми за поддръжка на програмните продукти се отчитат като текущ разход по сметка 6026 „Разходи за поддръжка на софтуер“.

По отношение на патенти, лицензионни права и др. НМДА, които имат срок на действие, след изтичането му се изписват на разход. НМДА, които попадат под стойностния праг на същественост 1000 лв. без ДДС се изписват на разход в момента на тяхното придобиване. НМДА, които са в процес на придобиване, се отчитат по сметка 2107 „НМДА в процес на разработка и придобиване“. След приключване на процеса, се завеждат по съответните сметки от група 21.

Най-малко веднъж на три години се извършва преглед на НМДА за обезценка по установения в т. 36 от ДДС 20/2004 г. ред, доколкото не е определен от Министерство на финансите различен срок. През 2021 г. такъв не е извършван, тъй като съгласно Заповед № РД – 22-145 от 20.20.2020 г. на Председателя на Агенцията и спазвайки изискванията на Закона за счетоводството, НСС 16, НСС 36 и т.16, т.36 и т.38 от ДДС 20/2004 г., към 31.12.2020 г. в Агенцията е извършен преглед на съществуващите счетоводни оценки на дълготрайните материални и нематериални активи, отчитани по баланса на АЯР.

През м. 02.2022 г. от Държавна агенция Електронно управление на АЯР е предоставен за съхранение и отговорно пазене комутатор на стойност 7 хил.лв. За нуждите на отчетността, чуждият актив е заведен задбалансово по счетоводна сметка 9110 «Чужди дълготрайни активи» с ордер МО 21/1.

Със заповед на председателя на АЯР е командирован служител на Агенцията за осъществяване на дипломатическа служба като представител на АЯР в Постоянното Представителство на Република България при ООН, ОССЕ и други международни организации във Виена, Австрия. За изпълнение на функциите на служителя, във Виена има ДМА на АЯР на обща стойност 66 хил.лв., в т.ч. компютърно оборудване 5 хил.лв. и лек автомобил 61 хил.лв.

Спазвайки разпоредбите на чл. 67 от ПМС 380/2015 г. и указанията на министъра на финансите ДДС 05/2016, през 2017 г. в АЯР стартира начисляване на

амортизации на дълготрайните активи. Амортизационната политика на АЯР е неразделна част от счетоводната политика.

На амортизация подлежат всички нефинансови дълготрайни активи, с изключение на:

- земи, гори и трайни насаждения;
- активи с историческа и художествена стойност (включително музейни експонати);
- книги в библиотеките;
- активи в процес на придобиване;
- придобити и временно съхранявани от АЯР нефинансови дълготрайни активи, които подлежат на разпределение/предоставяне/прехвърляне на други бюджетни организации;
- приети от държавен/общински орган за временно съхранение, управление и продажба (или друга реализация) на конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата/общината нефинансови дълготрайни активи, включително придобити от държавата/общината такива активи на нейни длъжници в производството по несъстоятелност;
- нефинансови дълготрайни активи, които са в процес на реализация (включително и при ликвидация на съответните дейности и обособени звена);
- трайно неупотребявани в дейността на Агенцията нефинансови дълготрайни активи (за срок от над една година) – при условие, че са изрично идентифицирани и е изготвена реалистична обосновка за това. В случай, че активите започнат да се използват отново като нефинансови дълготрайни активи, за тях продължава (започва) да се начислява амортизация;
- активи, за които с указание на МФ изрично е определено да не се амортизират, а да се прилага само обезценка (това положение не изключва възможността за съответните активи да се прилага модел на последваща преоценка, доколкото изрично не е определено друго с указания на МФ);
- напълно амортизираните (до остатъчна стойност) активи, доколкото балансовата стойност не е увеличена чрез преоценка на актива или не е ревизирана в посока намаление оценката на бюджетната организация за остатъчната стойност на актива;
- други нефинансови активи, определени със стандартите и/или указанията по чл. 164, ал. 1 и 3 от ЗПФ.

Съгласно утвърдената счетоводна политика на АЯР амортизируемите активи се разпределят в следните групи:

- група I – сгради и съоръжения;
- група II - машини, оборудване, апаратура, сървъри, устройство за непрекъснато захранване;
- група III - транспортни средства, в т.ч. леки автомобили;
- група IV - компютри, монитори, компютърни конфигурации, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер, мобилни телефони;

- група V – ДМА и НМДА, за които има ограничен срок на ползване съгласно договорни отношения или законово задължение;
- група VI - стопански инвентар и всички останали амортизируеми активи;
- група VII- специално разработени и собствени програмни продукти, програмни продукти, свързани с финансовата дейности и управлението на човешките ресурси.

Срокът на използване на различните групи дълготрайните активи е както следва:

- група I – 50 години
- група II – 10 години
- група III – 8 години
- група IV – 4 години
- група V – срок на ползване съгласно договорните отношения или законово задължение;
- група VI – 10 години;
- група VII- 15 години.

Капитализираните разходи за основен ремонт и реконструкция се амортизират със срока на категорията, в която попада актива.

В АЯР се прилага линейният метод на амортизация за всички групи амортизируеми активи. Амортизациите се начисляват ежемесечно, като в използвания счетоводен програмен продукт съществува модул "Амортизации" чрез който се извършва автоматизирано начисляване, контрол и осчетоводяване. Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е въведен в употреба. Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба, независимо от причините за това (за идентифицираните като трайно неупотребявани активи - от съответния месец, в който актива е идентифициран като трайно неизползван.) За идентифицираните като трайно неупотребявани активи, подновяването на начисляването на амортизациите започва от месеца, когато отново започват да се ползват в дейността на АЯР като амортизируем актив.

Разходът за амортизации се начислява в отчетната група (стопанска област), където е позициониран активът към датата на стартиране начисляването на амортизациите.

Съгласно т.3.61 от Счетоводната политика на АЯР, при извършване на преглед за обезценка на ДМА и НДМА, комисията, назначена със Заповед на Председателя на АЯР, извършва и преглед на срока на годност, остатъчната стойност и на метода на амортизация на амортизируемите активи. При нужда от корекции или при идентифициране на активи като трайно неупотребявани, комисията уведомява председателя за вземане на решение. Прегледът е извършен към 31.12.2020 г. от комисията, извършила преглед за обезценка. При прегледът е установено, че в Агенцията има трайно неупотребявани активи (неупотребявани за период над 12 месеца), а именно мобилна лаборатория с инв. № 2682 и балансова стойност 10 044 лв. Тя е идентифицирана като трайно неупотребяван актив към 31.12.2017 г. и в тази връзка, на основание т.3.51 от Счетоводната политика на

Агенцията за ядрено регулиране № QMS-FA-P-02/5, е преустановено начисляването на амортизация на идентифицираните като трайно неупотребявани активи, считано от 01.01.2018 г.

Към 31.12.2022 г. отчетната стойност на напълно амортизираните активи е 278 хил.лв., разпределена по групи е както следва:

- група II - 17 хил.лв.;
- група IV -217 хил.лв.;
- група VI -48 хил.лв.;
- група VII- 97 хил.лв.

Начислените амортизации към 31.12.2022 г., са в размер на 1 726 хил. лв., разпределени по счетоводни сметки както следва:

• 2413 «Амортизации на сгради»	181 хил.лв.
• 2414 «Амортизации на машини, съоръжения и оборудване»	501 хил.лв.
• 2415 «Амортизации на транспортни средства»	154 хил.лв.
• 2416 «Амортизации на стопански инвентар»	98 хил.лв.
• 2420 «Амортизации на та нематериални дълготрайни активи»	792 хил.лв.

В края на 2022 г. балансовата стойност на дълготрайните материални активи на АЯР /шифър 0010/ е 3 327 хил.лв. в т.ч.:

• Сгради /шифър 0011/	2 772 хил. лв.
• компютри и хардуерно оборудване /шифър 0012/	153 хил. лв.
• други машини и оборудване /шифър 0012/	127 хил. лв.
• транспортни средства /шифър 0012/	218 хил. лв.
• стопански инвентар/шифър 0013/	53 хил. лв.
• ДМА в процес на придобиване/шифър 0014/	4 хил. лв.

Намалението на балансовата стойност на ДМА /шифър 0010/ спрямо предходния отчетен период е в размер на 25 хил.лв. и е свързано с придобиване и отписване на дълготрайни активи и начисляване на амортизации за 2022 г. През 2022 г. за нуждите на АЯР са въведени в експлоатация дълготрайни материални активи в размер на 180 хил. лв. /шифър 0012/ и са начислени амортизации в размер на 155 хил.лв.

Наличните ангажименти за придобиване на ДМА на 31.12.2021 г. са 63 хил.лв. През м. декември 2021 г. след проведена процедура по ЗОП е сключен договор за придобиване на 1 брой лек автомобил. Поетият ангажимент за придобиване на актива през 2021 г. е 79 хил.лв. Съгласно условията на договор, през 2021 г. е преведен аванс в размер на 16 хил.лв., отчетен в счетоводна сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. През м.октомври 2022 г. автомобилът е доставен и въведен в употреба, съответно заведен със стойност на придобиване 79 хил.лв. по сч.сметка 2051“Леки автомобили“ с ордер МО21/10.

През м. август 2022 г. е получен безвъзмездно от Международната атомна агенция уред за измерване на амбиентната доза на стойност 3 хил.лв., заведен по сч. сметка 2049 „Други машини съоръжения и оборудване“ с ордер МО 21/7.

Отчетната стойност на отписаните активи за отчетния период е 30 хил.лв., в т.ч. балансова стойност 0 лв. и амортизации 30 хил.лв - осчетоводен брак от инвентаризация към 31.12.2021 г. 26 хил.лв. /МО 21/4/ и дарени съгласно договор за дарение на столично училище употребявани монитори 4 хил.лв. /МО 21/3/.

В края на 2022 г. балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи на АЯР /шифър 0020/ е 1 189 хил.лв. Намалението на балансовата стойност на НДМА спрямо предходния отчетен период е 152 хил.лв. и е свързано с придобиване на НДМА през периода и начисляване на амортизации за 2022 г. За 2022 г. са начислени амортизации на НДМА в размер на 156 хил.лв. и са придобити програмни продукти в размер на 4 хил.лв., заведени в счетоводна сметка 2101 /шифър 0020/.

II. СМЕТКИ ЗА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

През отчетния период, съгласно действащата счетоводна политика на Агенцията, стоково-материалните ценности са завеждани по тяхната доставна цена по счетоводна сметка 3020 "Материали" и са изписани като разход в момента на тяхното потребление по средно-претеглена стойност. Във връзка с констатации на комисията, провела инвентаризация на материалните запаси към 31.12.2022 г., не е извършена преоценка.

Закупеното гориво за служебните автомобили на Агенцията се завежда по доставна цена по сметка 3020 "Материали", склад "гориво" и се изписва в края на всеки месец на база на изготвени отчети за изразходването за съответния период гориво по средно-претеглена стойност.

Към 31.12.2022 г. стойността на стоково-материалните ценности на Агенцията е 55 хил.лв. /шифър 0031/. Намалението спрямо началната сума на баланса е 4 хил.лв. През отчетния период са закупени материали за 73 хил.лв. и са изписани материали за 69 хил.лв.

III. СМЕТКИ ЗА РАЗЧЕТИ-ВЗЕМАНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към 31.12.2022 г. /шифър 0071/ е в размер на 18 хил.лв., в т.ч. вземанията от лицензианти, съгласно ЗБИЯЕ и Тарифата за таксите, събирани от Агенцията за ядрено регулиране по закона за безопасно използване на ядрената енергия /публични държавни вземания / в размер на 34 хил.лв., отчетени по счетоводни сметки от група 430 минус начислените провизии върху вземания по счетоводна сметка 4911 "Провизии за публични държавни и общински вземания" в размер на 16 хил.лв. Намалението спрямо началната сума на баланса е 2 хил.лв.

Провизии за вземания се начисляват в съответствие с указанията, дадени в т. 36.2 от ДДС № 20 от 14.12.2004 г. на МФ.

При начисляването на провизиите по счетоводни сметки 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“ и 4303 „Разчети за лихви върху вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби“ се прилага подход за определяне на индивидуална провизия за всяко вземане. Начисляването на провизията се определя в процент от стойността на вземането. Вземанията, които се провизират в АЯР, се класифицират в следните групи:

- вземания, които са просрочени с повече от 6 месеца се класифицират като трудносъбираеми и се провизират с 20 % от стойността;
- вземания, които са просрочени с повече от 12 месеца се класифицират като несъбираеми и се провизират с 50 % от стойността;
- при погиване на длъжника вземането се класифицира като безнадеждно и се провизира на 100 % от стойността.

Отчетната стойност на провизиите на 31.12.2021 г. е 18 хил.лв., а на 31.12.2022 г. е 16 хил.лв. С МО 12/35 от м.декември 2022 г. са начислени провизии върху просрочени вземания в размер на 1 хил. лв. Текущо през 2022 г. са сторнирани провизии в размер на 3 хил.лв. През 2022 г. е извършен преглед на провизираните

вземания. Тези, които са преминали от една група в друга са сторнирани чрез кредита на сметка 6721 „Сторнирани (възстановени) провизии за публични държавни и общински вземания» и са начислени в групата, в която са преминали чрез дебита на сметка 6711 „Разходи за провизии за публични държавни и общински вземания“. При отписване на просрочени вземания през годината са сторнирани и начислените им провизии. Всички счетоводните операции, свързани с провизии на вземанията са взети на база изготвен анализ на просрочените вземания.

Разчетните отношения по повод събираните от Агенцията приходи от такси (публични държавни вземания) се осчетоводяват съгласно прилаганата счетоводна политика чрез сметка 4301 „Вземания от данъци и други публични държавни вземания” и сметка 7051 „Приходи от такси в левове”, а на касова основа се отчитат по параграф 25-00 „Държавни такси”.

Разчетните отношения по повод събираните от Агенцията приходи от лихви се осчетоводяват съгласно прилаганата счетоводна политика чрез сметка 4303 „Разчети за лихви върху вземания от данъци и други публични държавни вземания” и сметка 7271 „Приходи от лихву върху просрочени публични държавни вземания”, и 7270 „Приходи от лихви за просрочени вземания от бюджетни организации“, а на касова основа се отчитат по параграф 28-00 „Глоби, санкции и наказателни лихви”.

Към 31.12.2022 г. предоставените аванси на доставчици са в размер на 321 хил.лв. /**шифър 0073**/. Увеличението спрямо предходния отчетен период е 43 хил.лв. В отчетената сума са включени направените плащания съгласно условията на сключени договори срещу бъдещи доставки и услуги, платени абонаменти за периодични издания и застраховки, отнасящи се за 2023 г.

Предоставените аванси към доставчици към 31.12.2021 г. са отнесени на разход текущо през 2022 г. според характера им.

Към 31.12.2022 г. текущите задължения към доставчици са в размер на 32 хил.лв. /**шифър 0522**/ и представляват разходи, фактурирани в м.12.2022 г., платени в м.01.2023 г. в размер на 12 хил.лв. (салдо на счетоводна сметка 4010) и начислени разходи, фактурирани през 2023 г., но отнасящи се за 2022 г. в размер на 20 хил.лв., отчетени в сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици-местни лица”.

Към 31.12.2022 г. получените авансово контролни такси по сметка 4120 са в размер на 7 хил. лв. /**шифър 0523**/. Увеличението спрямо предходния отчетен период е 5 хил.лв. Начислените към 31.12.2021 г. аванси по сметка 4120, отнасящи се за 2022 г., са начислени като приход през м. януари 2022 г. с МО 12/2 от м.01.2022 г.,

Към 31.12.2022 г. агенцията има други краткосрочни задължения /**шифър 0529**/. в размер на 9 хил.лв., представляващи начислени разходи, фактурирани през 2023 г., но отнасящи се за 2022 г.(сметка 4970 „Коректив за задължения към бюджетни организации”) и начислени суми по счетоводна сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“. Увеличението спрямо предходния отчетен период е 5 хил.лв.

Към 31.12.2022 г. са начислени разходи за провизии на персонала (МО 12/38 от м.12.2022 г.) по реда на НСС 19, като са спазени изискванията на ДДС 20 от 2004 г., като при начисляването им са взети предвид очаквания брой дни на натрупващите се отпуски и броя на лицата, които ще ги ползват през 2023 г. За база при начисляването им е взето предвид равнището на заплатата за м. декември 2022 г., коригирано с предвиденото увеличение на заплатите на служителите на АЯР през 2023 г. В провизиите са включени освен очакваните разходи за отпуските и дължимите върху тях вноски за осигуровки за сметка на работодателя /вноски за

ДОО, ДЗПО и ЗО/ на база размерите и съотношенията съгласно Закона за бюджета на ДОО за 2022 г. При анализа на неизползваните от персонала отпуски е взета предвид и предвидената в закона погасителна давност, т.е. за неизползваните отпуски за 2020 г. правото за ползване е погасено към 31.12.2022 г.

Размерът на начислените разходи за провизии за персонала за 2022 г. в сметка 4230 и сметка 6047 е 319 хил. лв. /шифър 0531/. В началото на 2022 г. е сторнирана "черно сторно" сумата на начислените към 31.12.2021 г. неизползвани отпуски на персонала чрез сметка 6048 "сторнирани разходи за провизии на персонала"(МО 12/1 от м.01.2022 г.).

IV. СМЕТКИ ЗА ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

При осчетоводяването на разходите и приходите за периода в Агенцията е прилаган принципа на текущото начисляване т.е. начислени са приходите и разходите, отнасящи се за 2022 г. Всички разходи и приходи се отчитат по икономически тип по съответните сметки от раздел 6 и 7 от Сметкоплана на бюджетните организации и по параграфи и подпараграфи на ЕБК за 2022 г.

В случаите на възстановяване на разходи през 2022 г. (включително и от минали години), сумите са отразявани в намаление на съответния разходен подпараграф от ЕБК и в кредита на съответната разходна сметка от гр.60, по който първоначално са били отчетени разходите.

В начислените разходи през 2022 г. на АЯР /сметки от Раздел 6/ са включени както следва - разходи за материали, за външни услуги, за амортизации, за заплати на персонала на АЯР, за социални осигуровки, за членски внос в международни организации, за краткосрочни и дългосрочни командировки в чужбина, за командировки в страната, разходи свързани с проучвания, изследвания, експертизи във връзка с упражняването на контрола по безопасно използване на атомната енергия и контрола на източниците на радиационно замърсяване и опазването на околната среда, разходи, свързани с информационната сигурност, разходи за текущ ремонт, за застраховки и други.

В разходите за заплати на персонала са отчетени и изплатените суми с характер на възнаграждение за СБКО на персонала по трудови възнаграждения и изплатените суми за представително облекло на персонала по служебни правоотношения на основание чл.27 и чл.28 от Наредбата за служебното положение на държавните служители и във връзка с чл.40, ал.1 от Закона за държавния служител.

В съответствие с т.19.3.7 от ДДС 20/2004 г. и във връзка с указания от Министерство на финансите ДДС 07/29.09.2011 г., закупените абонаментни карти за пътуване през 2022 г., са отчетени на начислена основа като разходи за персонала в натура по сметка 6049 "разходи за възнаграждения на персонал в натура", а на касова основа по §§ 10-20 "Разходи за външни услуги".

За 2022 г. са начислени разходи в размер на 26 хил.лв., отчетени в сметка 4971 "Коректив за задължения към доставчици-местни лица" и 4970 "Коректив за задължения към бюджетни организации"и съответната разходна сметка от гр.60. Същите са фактурирани през 2023 г., но се отнасят за м.12.2022 г.

Агенцията е администратор на държавни такси /публични държавни вземания/ по издадени лицензии и разрешения за извършване на дейности съгласно ЗБИЯЕ. За периода 01.01.2022-31.12.2022 г. начислените приходи от тези такси по сметка 7051 "Приходи от такси в лева" са в размер на 10 041 хил.лв. За периода са начислени лихви за невнесени в срок такси по сметки 7271 "Приходи от лихви върху

просрочени публични вземания” и 7270 „Приходи от лихви за просрочени вземания от бюджетни организации“ в размер на 18 хил.лв.

През 2022 г. АЯР участва в проекти, финансирани от Европейската комисия. За 2022 г. са постъпили средства размер на 48 хил.лв., които са отчетени като други приходи по счетоводна сметка 7199 „Други приходи“, а на касова основа в §§ 36-19.

През отчетния период са получени 23 хил.лв. от Международната агенция за атомна енергия за изграждане на интегрирана система за развиване и поддържане на професионалния капацитет на служителите на Агенцията, отчетени според характера по сч.сметки 7485 „Получени текущи помощи и дарения от други международни организации“ и 7486 „Получени капиталови помощи и дарения от други международни организации“.

На 31.12.2022 г. за служебно прехвърлената от БНБ наличност по сметката в лева на Агенцията към централния бюджет в размер на 4 862 хил.лв. е взета счетоводна операция със сметка 7511 „Касови трансфери от/за централния бюджет“. Същата сметка е използвана за прехвърляне на салдото по сметка 7599 „Разпределени суми на трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“, съгласно т.59 на ДДС 01/23.06.2003 г., в размер на 1 368 хил.лв.

V.ЗАДБАЛАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Задбалансовите активи и пасиви в аналитичност са по следните позиции:

През м. 02.2022 г. от Държавна агенция Електронно управление на АЯР е предоставен за съхранение и отговорно пазене комутатор на стойност 7 хил.лв. За нуждите на отчетността, чуждият актив е заведен задбалансово по счетоводна сметка 9110 « Чужди дълготрайни активи» с ордер МО 21/1.

Салдото по задбалансова сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи-наличности” в размер на 456 хил.лв. представлява наличните ангажменти към 31.12.2022 г. по договори за стационарни и мобилни телефони, за поддръжка на софтуер, за доставка на гориво, за пощенски услуги, за пощенски услуги, за възложени експертизи и др. Начислени са приблизителна оценка на ангажиментите, на които стойността не може да се определи еднозначно.

Задбалансовите счетоводни записвания за бюджетните показатели "поети ангажменти" и "нови задължения за разходи" през 2022 г. е извършвана съгласно действащата счетоводна политика и разпоредбите на ДДС 14/2013 г., ДДС 04/2010 г. и ДДС 08/2018 г. За корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разходи се използва сметка счетоводна сметка 9808 „Корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разходи“, а за анулиране на поети ангажменти- сметка 9809 „Анулиране (канцелиране) на поети ангажменти за разходи.

При отчитане на новите задължения за разходи се отразяват и съответните суми от ангажмента, които се реализират като авансово плащане. При предоставени служебни аванси на основание издадена заповед за командировка или за други цели на подотчетни лица, отчитането на поетите ангажменти и на нови задължения за разходи се извършва при отчитането на аванса.

Текущо през годината, съгласно условията на договора, са осчетоводени банкови гаранции за обезпечаване на авансово плащане в размер на 108 хил.лв. по счетоводна сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“.

Съгласно утвърдената счетоводна политика на АЯР, влезли в употреба активи под определения стойностен праг на същественост, но със стойност над 500 лв. без ДДС (включително) се завеждат задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“, като за тях се води аналитична отчетност, аналогично на

балансово признатите ДМА. Към края на отчетния период стойността на тези активи е 157 хил.лв.

Към 31.12.2022 г. в Агенцията за ядрено регулиране са отчетени просрочени вземания в размер на 34 хил.лв., отнесени по сметки за просрочени вземания /подгрупа 991/ както следва:

9911	-	33 хил. лв.
9919	-	1 хил. лв.

Намалението на просрочените задължения спрямо предходния отчетен период е с 5 хил.лв.

Просрочените вземания по сметка 9911 представляват невнесени дължими годишни лицензионни такси за осъществяване на контрол по реда на чл.30, ал.2, т.2 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия и чл. 3 и чл.6 от Тарифата за таксите, събирани от Агенцията за ядрено регулиране и невнесени суми по влезли в сила наказателни постановления.

Просрочените вземания по сметка 9919 представляват лихви за невнесени в срок лицензионни такси .

За просрочените вземания е стартирана процедура по реда на Данъчно – осигурителния процесуален кодекс и на действащата в АЯР Инструкция за установяване на публични държавни вземания инд. № QMS-FA-I-06/2

Към 31.12.2022 г. в Агенцията за ядрено регулиране няма просрочени задължения.

ОТЧЕТНА ГРУПА “ДСД”

В отчетната група в счетоводна сметка 2099 „Други дълготрайни активи“ са заведени ДМА, предназначени за специални дейности по отбраната на страната.

Начислените разходи за амортизации към 31.12.2022 г., са в размер на 2 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 2419 «Амортизации на др. дълготрайни материални активи».

В края на 2022 г. балансовата стойност на дълготрайните материални активи на АЯР /шифър 0010/ е 36 хил.лв.

Намалението на балансовата стойност на ДМА /шифър 0010/ спрямо предходния отчетен период е в размер на 3 хил.лв. и е свързано с начисляване на амортизации за 2022 г.

Гл.счетоводител

/Светломир